

Індивідуальний звіт
доцента кафедри трудового права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
за 2018 рік

1. Швець Наталія Миколаївна.
2. К.ю.н., доц., доцент кафедри трудового права.
3. «Актуальні питання удосконалення законодавства про працю у сфері захисту прав працівників» - 1,5 д.а.
4. «Актуальні питання удосконалення законодавства про працю у сфері захисту прав працівників» - 2,5 д.а.
 - 4.1. Наукові статті, тези наукових доповідей.
 - 4.2. Наукова новизна отриманих результатів.

Доцільно звернути увагу на ч. 5 ст. 19 проекту Трудового кодексу, яка містить наступну новацію: в організаціях кінематографії, театральних, концертно-видовищних та інших творчих організаціях дозволяється за письмовою згодою одного з батьків або особи, яка їх замінює, приймати на роботу осіб, які не досягли чотирнадцятирічного віку, для участі в концертах, виставах, інших заходах, а також у створенні кінофільмів або інших творів мистецтва, якщо це не завдає шкоди їхньому здоров'ю, моральному розвитку і процесу навчання. У таких випадках прийняття на роботу допускається виключно за умови письмового погодження умов та оплати праці роботодавцем з одним із батьків або з особою, яка їх замінює. На нашу думку, подібне нововведення потребує подальшого вдосконалення. По-перше, воно суперечить п. 2 ч. 2 ст. 2 проекту Трудового кодексу, де серед основних принципів правового регулювання трудових відносин закріплена заборона примусової та дитячої праці. По-друге, незрозумілим залишається відсутність будь-якої участі та нехтування думкою дитини при погодженні умов праці та питань оплати праці. Вважаємо за необхідне доповнити дане положення процедурними аспектами, зокрема обов'язковістю отримання письмового дозволу на укладення таких специфічних трудових договорів від служби у справах дітей. Також Кабінету Міністрів України доцільно розробити Типову форму трудового договору з неповнолітньою особою та Положення щодо гарантій у сфері працевлаштування неповнолітніх. Детальна регламентація зазначених вище питань на рівні підзаконних актів допомогла б уникнути низки проблем, зокрема порушень з боку роботодавця під час укладання трудового договору з неповнолітнім, запобігання включенню до тексту трудового договору умов праці, які не відповідають чинному законодавству, тощо.

В Україні п. 2 ч. 1 ст. 55 КЗпП забороняє працю у нічний час осіб молодше 18 років. Цікаво, що в проекті нового Трудового кодексу планується деталізувати дану норму, зокрема у п. 2 ч. 1 ст. 142 припускається зробити виключення для осіб, які беруть участь у виконанні та/або створенні творів мистецтва. На нашу думку, така новація може мати негативний вплив на стан здоров'я та процес навчання неповнолітніх, оскільки недостатня кількість сну, який є важливим для нормального розвитку та самопочуття молодих людей, може призвести до постійної втомленості, зниження концентрації уваги, а це, на наш погляд, не сприятиме нормальному здоровому розвитку неповнолітніх.

Ст. 191 КЗпП передбачає, що усі особи молодше вісімнадцяти років приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду і в подальшому, до досягнення 21 року, щороку підлягають обов'язковому медичному оглядові. Тоді як в ст. 285 проекту нового Трудового кодексу передбачено, що роботодавець зобов'язаний за рахунок своїх коштів організувати проведення попереднього (у разі укладення трудового договору) і періодичного (протягом трудової діяльності) медичного огляду нічних працівників, працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі для відповідних видів робіт, а також щорічного обов'язкового медичного огляду працівників віком до 21 року. Подібну норму варто було б доповнити частиною другою такого змісту: «медичний огляд неповнолітніх осіб має відбуватись з обов'язковим залученням психологів». Нововведення в ст. 285 проекту

Трудового кодексу більш повно, на нашу думку, відповідає міжнародній трудовій практиці (у статті 5 Директиви Ради Європейського Союзу № 91/383 ЄЕС встановлено обов'язок роботодавця забезпечити спеціальний медичний огляд неповнолітнього працівника не тільки під час трудових правовідносин, а й після їх завершення), а також подібна вимога міститься у Конвенції МОП № 124 про медичний огляд молодих людей з метою визначення їхньої придатності до праці на підземних роботах у шахтах і копальнях та покладає певну відповідальність роботодавця за стан здоров'я неповнолітнього працівника.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 року № 1232 «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» (далі – Постанова № 1232) затверджено порядок проведення розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. На нашу думку, законодавцю слід передбачити у цьому підзаконному акті окремий пункт, який би закріплював особливості проведення розслідування нещасних випадків на виробництві за участі неповнолітніх, адже тільки об'єктивне, своєчасне та повне розслідування, відсутність можливості уникнення відповідальності несумлінними роботодавцями, встановлення усіх деталей справи допоможуть відновити порушені права осіб, які не досягли 18 років, та притягнути винних до відповідальності. Так, п. 83 Постанови № 1232 містить положення, згідно з яким у роботі комісії з розслідування нещасного випадку обов'язково беруть участь представники підприємства, працівником якого є хворий, первинної організації відповідної профспілки або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві відсутня), представник вищого профспілкового органу, робочого органу виконавчої дирекції Фонду за місцезнаходженням підприємства. У випадку з травмуванням неповнолітніх, до складу комісії, на нашу думку, доцільно включити представників служби у справах дітей при Національній поліції, щоб належним чином провести перевірку дотримання роботодавцем чинного законодавства про працю, заходів безпеки та ін.

На наш погляд, Україні слід скористатися досвідом розвинутих європейських країн та запровадити перелік робіт, на яких дозволено працювати неповнолітнім, а саме до цього переліку доцільно включити такі види робіт: висаджування квітів на алеях міста, в паркових зонах, робота помічників офіс-менеджерів або кур'єрів, робота інтерв'юера в газетах, журналах та ін. Цей перелік має нести, передусім, розвиваючу, а не економічну функцію, хоча заробітна плата за виконану роботу повинна відповідати встановленим законодавством стандартам.

З метою належного правового забезпечення захисту прав українських трудових мігрантів пропонуємо ратифікувати наступні Конвенції МОП: № 97, № 143, № 157, № 181. Існує необхідність форсувати переговорний процес з країнами-реципієнтами українських трудових мігрантів, угоди з якими не укладено, у напрямку розробки та підписання двосторонніх міжнародних угод між ними та Україною про працевлаштування та соціальний захист трудових мігрантів. Зокрема, у змісті таких угод має бути визначено: 1) віковий ценз, з якого допускається прийняття на роботу; 2) комплекс прав та обов'язків сторін договору в сфері працевлаштування; 3) правовий режим в'їзду працівників і членів їх сімей на територію держави працевлаштування, перебування та виїзду з країни; 4) механізм соціального забезпечення (включаючи пенсійне страхування; порядок обчислення страхового стажу); 5) порядок оподаткування доходів; 6) процедурні аспекти переказу зароблених коштів на територію держави виїзду тощо.

Щоб скоротити масштаби зовнішньої трудової міграції наукового потенціалу слід на державному рівні повернути престижність наукової праці, впорядкувати умови оплати праці науковців, заохочувати іноземних інвесторів вкладати кошти в діяльність науково-дослідницьких установ. З метою збереження інтелектуального потенціалу нації доцільно розробити державну програму сприяння зворотній міграції українських науковців.

Існує нагальна потреба в активізації співпраці з громадськими організаціями українських трудових мігрантів щодо забезпечення їх прав та свобод за кордоном. Доцільно проводити роз'яснювальну роботу серед громадян України, які мають намір працевлаштуватися за кордоном, з залученням представників органів, що отримали ліцензію на провадження

господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном...

5. Участь у розробці законопроектів та проектів інших нормативних актів.

5.1. Участь у підготовці законопроектів (кодексів та інших законів). Участі не брала.

5.2. Рецензування (підготовка експертних висновків) проектів законів та інших нормативно-правових актів. Не готувала.

5.3. Робота консультантом комітетів Верховної Ради України. Ні.

5.4. Робота консультантом інших вищих та державних органів влади. Ні.

6. Зв'язок з практикою:

6.1. Проведення узагальнень практики застосування законодавства та проведення інших соціологічних досліджень. Не проводила.

6.2. Підготовка доповідних записок до судових, правозастосовчих та інших державних органів. Не готувала.

6.3. Участь у розробці проектів постанов Пленумів Верховного Суду України, Вищих спеціалізованих судів України та їх рецензування. Участі не брала.

6.4. Прочитані лекції практичним працівникам. Не читала.

6.5. Підготовка відповідей на звернення НДУ Стешенка О.М. щодо перерахунку пенсій.

7. Чи ви є депутатом місцевої ради, чи входите до складу інших органів місцевого самоврядування (в тому числі робочих та дорадчих). Ні.

8. Участь у конференціях, семінарах (вказати повну назву конференції, дату та місце проведення).

Всеукраїнські конференції:

1) Всеукраїнська науково-практична конференція «Тенденції розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення» (20 квітня 2018 р., м. Київ).

Міжнародні конференції:

1) VIII Міжнар. наук.-практ. конф. «Розвиток трудового права і права соціального забезпечення: теорія і практика» (м. Харків, 5 жовтня 2018 р.).

2) Міжнар. наук.-практ. конф. «Новітні тенденції сучасної юридичної науки» (м. Дніпро, 30 листопада-1 грудня 2018 р.).

9. Видавнича діяльність (монографії, статті, навчальні посібники, тези та ін.).

9.1. Публікації з зазначенням вихідних даних у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science. Відсутні.

9.2. Вказати публікації, з зазначенням вихідних даних, у інших наукометричних базах даних.

Статті в інших наукометричних базах даних:

Швец Н., Промський Є. Дисциплінарна відповідальність працівника за проектом Трудового кодексу Україн. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 12. С. 126-131 (наукову статтю опубліковано у січні 2018 року; 0,7 д.а.). Журнал включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus International* (Республіка Польща).

Швец Н.М., Баша К.А. Окремі правові аспекти трудової міграції. *Журнал східноєвропейського права*. the Journal of Eastern European Law. 2018. № 47. С. 152-164 (0,7 д.а.). Журнал східноєвропейського права з грудня 2014 внесений до наукометричних баз *Index Copernicus International* (Республіка Польща) і *HeinOnline*.

Швец Н.М., Кахнова М.Г. Правове регулювання охорони праці неповнолітніх в Україні та європейських країнах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 9. Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/issues/2018/9/3789> (0,5 д.а.). Журнал зареєстрований в міжнародних каталогах наукових видань та наукометричних базах даних: *РИНЦ; Open Academic Journals Index; ResearchBib; Scientific Indexing Services; Turkish Education Index; Electronic Journals Library; Staats- und Universitätsbibliothek*

Hamburg Carl von Ossietzky; RePEC; InfoBase Index; International Institute of Organized Research; CiteFactor; Open J-Gate, Cosmos Impact Factor.

Тези:

Швець Н.М. До питання про захист прав роботодавця під час страйку. Всеукраїнська науково-практична конференція. *Тенденції розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення*: тези доп. та наук. повідомл. (20 квітня 2018 р., м. Київ). С. 179-183 (0,2 д.а.).

Швець Н.М. Правові засади протидії мобінгу в трудових відносинах. *Розвиток трудового права і права соціального забезпечення: теорія і практика*: тези доп. та наук. повідомл. учасників VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 5 жовтня 2018 р.). С. 215 – 220 (0,2 д.а.).

Швець Н.М. Окремі правові аспекти захисту прав медичних працівників у сфері трудових відносин. *Новітні тенденції сучасної юридичної науки*: тези доп. та наук. повідомл. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 листопада-1 грудня 2018 р.) (тези знаходяться у редакції) (0,2 д.а.).

10. Чи являєтесь членом редакційної колегії якого-небудь видання. Ні.

11. Вказати членом якої спеціалізованої вчених ради ви є. Ні.

12. Опонентом яких дисертаційних захистів були. Не була.

13. Підготовка відгуків на автореферати окремо докторські, окремо кандидатські. Не готувала.

14. Чи були у звітному році лауреатом/стипендіатом (вказати повну назву стипендії/премії). Ні.

15. Співробітництво з закордонними організаціями. Не співпрацювала.

16. Участь у наукових заходах спільних з облдержадміністрацією. Не брала участі.

17. Участь у наукових дослідженнях на госпрозрахунковій основі. Не брала участі.

18. Які відзнаки чи нагороди отримали у звітному році. Не отримувала.

19. Додатково (інші роботи)

Загальний обсяг публікацій студентської молоді - 6,6 д.а.

Керівництво науковою роботою студентів з підготовки наукової статті та рецензування наукових статей студентів:

Ганжело Вікторія Олексіївна. Щодо проблеми правомірності контролю роботодавця за виконанням працівниками трудових обов'язків. *Национальный юридический журнал: теория и практика*. 2018. № 3 (31). С. 95-99 (0,7 д.а.).

Данильченко Ангеліна Михайлівна. Локаут як правове явище у трудовому праві України та іноземних країн. *Журнал східноєвропейського права*. 2017. № 47. С. 107-113 (0,7 д.а.).

Сорокіна Анастасія Андріївна. Мобінг та булінг у трудових відносинах. *Молодий вчений*. 2018. № 11 (63). (0,7 д.а.).

Трофімов Богдан Дмитрович, Шевчук Наталія Віталіївна. Електронний формат трудової книжки працівника як елемент європейської інтеграції України. *Журнал східноєвропейського права. the Journal of Eastern European Law*. 2018. № 52. С. 238-244 (0,6 д.а.).

Шевченко Юлія Андріївна. Щодо питання законодавчого регулювання організації праці жінок на підприємствах, в установах, організаціях України. *Журнал східноєвропейського права. the Journal of Eastern European Law*. 2018. № 52. С. 250-259 (0,7 д.а.).

Кравчук Віктор Олександрович. Порівняльний аналіз дисциплінарної відповідальності суддів в Україні та деяких країнах СНД (0,6 д.а.)

Макітренко Вікторія Володимирівна. Специфіка управлінської діяльності у сфері охорони здоров'я (0,7 д.а.)

Пилипенко Марія Віталіївна. Правові засади регулювання праці банківських працівників (0,7 д.а.) та ін. (наукові статті інших студентів перебувають в редакції).

Керівництво науковою роботою студентів з підготовки наукової доповіді на конференцію:

Белей Олександр Володимирович. Правова проблематика мобінгу в трудовому колективі: міжнародна науково-практична конференція «Сучасний вимір держави і права» (18-19 травня 2018 р., м. Львів). С. 32-36 (0,2 д.а.)

Власенко Сергій Олексійович. Законодавча регламентація праці в it-сфері: проблеми і перспективи розвитку в Україні: міжнародна науково-практична конференція «Сучасний вимір держави і права» (18-19 травня 2018 р., м. Львів). С. 36-39 (0,2 д.а.)

Судачок Катерина Владиславівна. Правові засади запобігання мобінгу в трудових відносинах: міжнародна науково-практична конференція «Сучасний вимір держави і права» (18-19 травня 2018 р., м. Львів). С. 40-42 (0,2 д.а.)

Кахнова Марина Геннадіївна. Щодо доцільності процедури спрощення проведення страйку в Україні. XXXV Міжнародна науково-практична конференція *Актуальні проблеми сучасної науки*, 30 жовтня 2018 р. Міжнародний науковий центр. 2018. С. 70-74 (0,2 д.а.)

Черняченко Дмитро Борисович. Моббінг: способи захисту та ліквідації. *Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів*. (12-13 жовтня 2018 р., м. Київ). С. 56-60 (0,2 д.а.)

Фалько Віолета Віталіївна. Питання компенсацій при службових відрядженнях. *Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів*. (12-13 жовтня 2018 р., м. Київ). С. 54-56 (0,2 д.а.) та ін. (тези інших студентів перебувають в редакції).

27.11.2018 р.

доц. Швець Н.М.

Звіт затверджений на засіданні кафедри трудового права від
06 грудня 2018 року протокол № 5